

Bài 7

ĐOÀN KẾT, TƯƠNG TRỢ

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Giúp HS hiểu thế nào là đoàn kết, tương trợ ; ý nghĩa của đoàn kết, tương trợ trong quan hệ giữa mọi người với nhau trong cuộc sống.
2. Rèn thói quen biết đoàn kết, thân ái và giúp đỡ bạn bè, hàng xóm, láng giềng.
3. Giúp HS biết tự đánh giá mình về những biểu hiện đoàn kết, tương trợ.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

– GV khi giảng cần phân biệt hai nội dung của khái niệm này : đoàn kết và tương trợ.

– Cần giải thích rõ đoàn kết là sự hợp lực, chung sức, chung lòng thành một khối để tiến hành một việc nào đó.

– Giải thích rõ tương trợ là sự giúp đỡ (sức lực, tiền của) ; tương trợ còn có thể gọi là trợ giúp, hỗ trợ.

– Đoàn kết, tương trợ cùng với yêu thương mọi người là những phẩm chất đạo đức truyền thống của dân tộc. GV cần mở rộng : Nhờ có đoàn kết, yêu thương, giúp đỡ lẫn nhau mà dân tộc ta từ nghìn xưa đến ngày nay đã chiến thắng biết bao kẻ thù xâm lược.

– GV cũng cần cho HS biết trái với đoàn kết là chia rẽ, trái với tương trợ là ích kỉ ; đoàn kết, tương trợ không có nghĩa là bao che hay cấu kết với nhau để làm điều sai trái.

2. Về phương pháp

– GV cần khai thác nội dung truyện.

– Đặc biệt bài này GV cần hướng dẫn cho HS tự nói về những hiểu biết của mình trong lịch sử để chứng minh dân tộc Việt Nam nhờ đoàn kết, tương thân, tương ái đã chiến thắng nhiều kẻ thù xâm lược nước ta.

– Để hiểu đoàn kết một cách cụ thể GV có thể kể cho học sinh truyện *Bó đũa* (mục tư liệu tham khảo).

3. Tài liệu và phương tiện

– Tranh ảnh, băng hình hoặc truyện về đoàn kết, tương trợ.

– Sử dụng tranh minh hoạ do các Công ti Thiết bị trường học sản xuất.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

Hoạt động 1 : *Giới thiệu bài.*

GV có thể đọc truyện *Bó đũa* để giới thiệu bài mới.

Hoạt động 2 : *GV hướng dẫn HS tìm hiểu truyện đọc.*

GV có thể đặt thêm câu hỏi để khai thác truyện :

– Khi thấy công việc của lớp 7A chưa hoàn thành, lớp trưởng 7B sang gặp lớp trưởng 7A và đã nói gì ?

– Trước câu nói và việc làm của lớp trưởng 7B, lớp trưởng 7A tỏ thái độ như thế nào ?

– Em hãy tìm những hình ảnh và câu nói chứng tỏ hai lớp đoàn kết, giúp đỡ nhau (lớp trưởng 7B lo lắng cho lớp 7A còn nhiều công việc chưa xong, rủ lớp 7A sang ăn mía rồi sẽ cùng làm, hai lớp trưởng ôm nhau, các bạn lớp 7B lấy mía, cam đưa cho các bạn lớp 7A, không khí hai lớp vui vẻ, thân mật. Lớp trưởng 7A huy động các bạn khoẻ của lớp mình sang phá mô đất cao...).

Hoạt động 3 : HS tự liên hệ.

Cho HS tự liên hệ thêm những câu chuyện trong lịch sử, trong cuộc sống để chứng minh đoàn kết, tương trợ đã giúp chúng ta thành công.

Hoạt động 4 : GV hướng dẫn HS rút ra khái niệm.

– Trên cơ sở khai thác, tìm hiểu truyện đọc và những liên hệ thực tế, GV hướng dẫn HS rút ra khái niệm đoàn kết, tương trợ.

– GV chốt lại những ý cơ bản như trong SGK.

Đối với bài tập trong SGK, GV có thể phân tích thêm mặt trái của đoàn kết là chia rẽ – chia rẽ là chết. Lấy từng chiếc dưa ra khỏi bó dưa thì bẻ dễ dàng, nhưng để cả bó bẻ thì không sao bẻ nổi.

IV – TƯ LIỆU THAM KHẢO

1. GV cần giảng thêm cho HS hiểu ý nghĩa của câu nói của Bác Hồ :

"Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết

Thành công, thành công, đại thành công".

2. Truyện đọc

Bó dưa

Một hôm, người cha gọi hai người con trai đến và đưa cho mỗi con một chiếc dưa và bảo các con bẻ. Cả hai người con đều bẻ dễ dàng. Người cha lại đưa cho mỗi người con 2 chiếc và họ đều bẻ được, nhưng khi đưa mỗi người con 3 chiếc thì

khó bẻ. Đến khi người cha đưa cho mỗi người con một bó đũa thì mọi người chịu, không bẻ nổi. Người cha nhìn các con và nói : "Một chiếc đũa, hai chiếc đũa thì bẻ được, nhưng nhiều chiếc đũa gộp lại thì không bẻ được. Như vậy, đoàn kết, hợp lực tạo nên sức mạnh".

(Theo *Luân lý giáo khoa thư*
NXB Trẻ, TP. Hồ Chí Minh, 1998)